

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010; Tālr.: 67686768; Fakss: 67244074; E-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Rīgā

2010.gada 1. oktobrī Nr. 6-2/448

Biedrībai „ELJA50”
Liliju iela 104,
Mārupe, LV-2167

Par iesnieguma izskatīšanu

2010.gada 14.septembrī Tiesībsarga birojā ir saņemts Jūsu 2010.gada 13.septembra iesniegums (reģistrēts ar Nr.879), kur vēršat uzmanību uz politiskās apvienības „Par Labu Latviju” (turpmāk – PLL) 2010.gada augustā izplatīto reklāmas izdevumu, kur norādīts, ka „*Geji un transseksuāļi balsos par „Vienotību”*”, zem šī virsraksta Solvitas Āboltiņas, Ingrīdas Circenes, Arta Pabrika, Sandras Kalnietes fotogrāfijas un uzraksts: „*Lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un viņu draugu apvienība „Mozaīka” aicina savus biedrus balsot par „Vienotību”*”. „„*Solvita Āboltiņa, Ingrīda Circene, Artis Pabriks, Sandra Kalniete izprot mūsu apvienības intereses un tiesības*”, šo izvēli laikrakstā „*Diena*” pamato „*Mozaīkas*” valdes priekšsēdētāja *Linda Freimane*”. Tāpat šajā reklāmas izdevumā ir publicēta karikatūra, kur divi vīrieši sadevušies rokās rāda uz A.Šlesera fotogrāfiju ar komentāru: „*Ai, ai riebīgais! Viņš uz mūsu kāzām nenāks...*”. Norādāt, ka minētajā izdevumā ir pārkāpta Reklāmas likuma 3.panta 2.daļa un 4.panta 1.daļas 1.punkts, Latvijas Republikas Satversmes 91.pants, ANO Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 7.pants un jautājat, vai šāda rīcība nav traktējama kā Krimināllikuma 149¹.panta pārkāpums un lūdzat Tiesībsargam sniegt atzinumu par to, vai konkrētajā gadījumā ir noticis diskriminācijas aizlieguma pārkāpums.

Presē bieži parādās ziņas, ka kāda populāra persona vai personu apvienība atbalsta kādu politisko partiju, līdz ar to ziņa, ka lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un viņu draugu apvienība „Mozaīka” aicina biedrus balsot par kādu politisko partiju ir vērtējama kā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10.pantā, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 19.pantā, kā arī Satversmes 100.pantā, garantētās brīvības paust savus uzskatus izpausme. Jūsu iesniegumā norādītais, ka „*acīmredzami PLL mērķis šajā gadījumā ir norādīt, ka gadījumā, ja tiks balsots par apvienību „Vienotība”, seksuālās minoritātes tiks uztvertas vienlīdzīgi ar citām sabiedrības grupām un tas var radīt draudus citām personām, jo var tikt ievēlēti tie, par kuriem balso „geji un*

transseksuāļi". Tāpat norādāt, ka no reklāmas ir arī skaidrs, ka „geji un transseksuāļi” jeb, citiem vārdiem, personas ar citu seksuālo orientāciju ir mazvērtīgākas, tādas pret ko PLL ir negatīva attieksme un politiskā apvienība „Par Labu Latviju” šādi uzsver pārākumu pār citu politisko apvienību, kura šīs personas nenosoda”, ir vērtējama kā vienpusēja, varbūtēja interpretācija, kas viennozīmīgi neizriet no reklāmas izdevumā norādītā teksta par nevalstiskās organizācijas atbalstu politiskai apvienībai. Šāds atbalsts var tik uztverts arī pozitīvi, līdz ar to nav saskatāmi ne Reklāmas likuma 3.panta 2.daļas un 4.panta 1.daļas 1.punkta, ne Latvijas Republikas Satversmes 91.panta, ne ANO Latvijas Republikas Latvijas Republikas Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 7.panta, ne Krimināllikuma 149¹.panta pārkāpumi. Ja lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un viņu draugu apvienība „Mozaīka” nav paudusi atbalstu politiskai apvienībai „Vienotība” – to var vērtēt kā nepatiesu informāciju, par ko iesaistītajām pusēm ir tiesības vērsties Reklāmas likuma 13.pantā norādītajās uzraudzības iestādēs.

Ikvienai personai, personu apvienībai, to vidū arī politiskai apvienībai, ir tiesības paust uzskatus vārda brīvības ietvaros gan rakstiskā, gan mutiskā, gan vizuālā formā. Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņu fakti ir pakļauti patiesības pārbaudei¹, savukārt viedoklis ir personas subjektīvs vērtējums, uzskats, kas nevar būt ne patiess, ne nepatiess. Tomēr ar viedokli, tajā skaitā vizuāli paustu attieksmi, var aizskart personas godu un cieņu, kas tiek aizsargāts ar LR Satversmes 95.pantu. Līdz ar to, ja karikatūrā atspoguļotās personas uzskata, ka ar publikāciju ir aizskarta to cieņa vai gods, minēti nepatiesi, godu un cieņu aizskaroši fakti, tām ir tiesības vērsties tiesā civiltiesiskā kārtībā saskaņā ar Latvijas Civillikuma 2352.a pantu, prasot morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Ar cieņu

Tiesībsarga pilnvarojumā
vecākā juriskonsulte

 V.Slaidiņa

Bērziņa 67686768

¹ Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā *Lingens v. Austria*, 08.07.1986.